

**Conversio Magni Avgvstini, Postea Hypponensis Antistitis
Maximi**

Werner, Ignaz

Lincii, M DC XCII.

§. VII. Gravitas peccati ostenditur ex ratione offensa, quia Deo optimo,
justissimo, sapientissimo & sanctissimo cum contemptu gravissimo
adversatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70025](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70025)

non clamo! Clamabo, Domine, antequam transeam, si fortè non transeam, sed in te maneam. Dicam ergo, dicam miseriam meam confitear, nec erubescam ante te, vilitatem meam. Adjuva me fortitudo mea, per quam sublevor, succurre virtus, per quam sustentor: veni lux, per quam video: appare gloria, per quam gaudeo: appare vita, in qua vivam. Ô Domine DEus meus!

§. VII.

*Gravitas peccati ostenditur ex ratione operis, quia Deo optimo, justissimo, sapientissimo & sanctissimo cum contemptu gravissimo ad-
versatur.*

PECCASTI Ô peccator! vis nôsse quanta sit gravitas, vel unius etiam momentaneâ illicitæ voluptatulâ & illecebrâ commissi peccati, eccitata est, pro qua etiam totâ, & interminabiliternitate condignum satisfactionis pretium neque tu, neque ullus etiam Sanctorum in coelo Spirituum pendere potest: Peccâsti, & eccitasti te à Deo & omni tibi à DEO præparato bono: quod quantum malum sit, ex eo colligitur, quod juxta sanū omnium sapientum iudicium avertitur.

aversio ab omni dignitate summa sit abiectionis,
ab omni pulchritudine, compendium omnis de-
formitatis, ab omni sapientia imago insipientiae,
ab omni bonitate supremum sit malitiae fastigium;
quid autem, quaeso, Deus est: quid Dei est natu-
ra, nisi bonitas, nisi sapientia, nisi pulchritudo, ni-
si gloria, nisi Majestas: verbo: quid DEUS, nisi
fons omnis perfectionis, in quo omnes thesauri
sunt absconditi, & ab hoc te avertisti, dum pec-
casti, ô caece nundinator! ô peccator! imò non
tantum avertisti, sed incompensabili per te con-
temptu ejusdem divinae Majestatis dignitatem
violasti, authoritatem laesisti, contempsisti, in-
juriasti. O enormitas injuriae! ô gravitas con-
temptus, ô malitia contumeliosae despectionis
Majestatis illius, quam adorant Angeli, atque
Arch-Angeli, irrogata; Certè si gravitas injuriae
ex dignitate personae offensae ita crescit; ut
quae in pari levis, in nobiliori gravior, in Prin-
cipe, ac Regia persona gravissima esse judicetur;
illam, quae in infinitam Majestatem desævire impu-
dentissimè non veretur, quantam esse arbitra-
bimur? praesertim ubi pensauerimus vilitatem
personae, quae turpi defectione, & contemptu
in Dominum sui amantissimum, in patrem op-
timum, omni observantiam, & reverentiam dig-
nissi-

nissimum verbo in ipsum Creatorem suum
 surgere peccando præsumit, e contra dignitatem
 personæ offensæ, modumque ipsum, quo gravi-
 simè offenditur æquâ lance, ac saniori iudicio
 discussimus. O Divina, atque infinita boni-
 tas! admirabimur sanè, quomodo fieri potuerit
 ut à summo bono peccator se avertens, & ad tam
 horrendum monstrum peccatum se converterat.
 ad monstrum inquam illud, quod est amissio
 & quasi (quantum est de se) destructio sum-
 mi boni est, congeries malorum omnium,
 læsio Majestatis supremæ, & indignationis Di-
 vine concitatio, privatio omnis gratiæ, & felici-
 tatis nostræ, denique deformitas fædissima
 sine quâ ipse dæmon speciosa DEi foret imago
 & ipse homo (a) comparatus est jumentis im-
 pientibus, & similis factus est illis. Merito cum
 Propheta attoniti exclamabimus: (b) Obstet
 pescite cœli super hoc, & portæ ejus desolamini
 vehementer! (c) Dico enim mala fecit
 populus meus: me dereliquerunt fontem
 quæ vivæ, & foderunt sibi cisternas dissipatas,
 quæ continere non valent aquas; cum Deo re-
 licto creaturis adhæserunt. Arguet te malitia
 tua, & aversio tua increpabit te. Scito, & vide-

(a) Psal. 48. (b) Jerem. 2. (c) August. super hunc
 cum.

quàm amarum eēt reliquisse te Dominum
DEum tuum. Igitur si te consideras ô homo
peccator! quis es, qui audes insurgere pulvis
& cinis in Factorem tuum. (a) Quis es, quo ad
corpus, nisi homo natus de muliere, brevì
vivenstempore, multis repletus miserijs, qui
flos egreditur, & fugit velut umbra, & nun-
quam in eodem statu permanet: ortus de terra,
& putredine in terram fors cogitatu citius re-
solvendus, vas fragile, esca vermium, terra
miseriæ, filius iræ, concha putredinis, plenus
fatore, & horrore: vanitatum vanitas, um-
bra præteriens, & inconstantia. Quis es, quo
ad animam eductus ex abyssò nihili, quæ illius
origo est; & ad similitudinem quidem DEI
conditus; verùm quàm turpissimè dæmoni, &
peccato serviens toties obliterâsti, quoties à
DEo Factore tuo per peccatum recessisti. Hanc
inordinatis plenâ affectionibus, pravis defæda-
tam habitibus, & ad fæda, quæque inclinata
carni ignominiosissimè subditam; dæmoni sæ-
pè mancipatam, mundi periculis obnoxiam,
concupiscentijs brutalibus illigatam, in corpore
veluti in carcere captivam; tenebris intellectûs
obscuratam Deo (cui jure omni deberetur)
sub-

(a) Job 14.

subtraxisti, & abstulisti. Quis ergo es o homo
 qui tot subjectus calamitatibus, tot afflictus mi-
 serijs, tot circumvallatus periculis, vilis ab om-
 nigena, vilior in progressu iniquitatis, vilissimus in
 interitu viae animae peccatricis, audes te Deo Pa-
 tratori, & Creatori tuo scelestissime opponere.
 scelus! o iniquitas abominabilis! quae tanto cre-
 ditur scit amplius, quò non modo major est vilitas de-
 linquentis, quàm etiam sit Majestas offensa, &
 modus despectuosus offensionis. Reus igitur
 sis laesae divinae atque infinitae Majestatis per pe-
 catum, gravissimamque tantae dignitati irrogatam
 injuriam; Primò dum eum tibi ubique praesentem,
 te, scelusque tuum intuentem contem-
 nis, & quod in conspectu viri gravis erubescer-
 res facinus, hoc in conspectu magni Dei pe-
 petrare non formidas: (a) cum tamen oculi ter-
 rus adeò mundi sint, ut ad iniquitatem respice-
 re non possint. Certè plus ipso scelere apprehen-
 debat olim Rex Asuerus, quod de Amano audiret,
 illū eò processisse audaciae, ut etiã in conspe-
 ctu Regis violare reginam non vereretur: (b)
 tiam me praesente (dicebat) Rex Reginam
 vult opprimere: apprehendite eum in ligno &
 Et quem tu aliquando vultum, quam vocem
 à Deo

(a) Abac. 1. (b) Esther. 7.

à DEo tuo ita contemptim habito exspectas? Ille DEus tuus unicus, & verus est; quem tu tamen tantopere negligis; ut tot tibi Deos constituas, quot illi creaturas præfers tibi supra DEum chariores; sed cave, (*) nam quorum DEus venter est, horum gloria est in confusione. Reus præterea sis divinæ Majestatis, quia eum offendis omniscium, cupisque peccando, illum esse ignorantem; ut scelus admitteres impunitum: tu eum offendis æternum, vellesque quoties peccas, eum perire, ne æternis in te poënis possit animadvertere; tu offendis eum omnipotentem; & cuperes esse impotentem, ne manus in justissimam ergate vindictam posset extendere: & licet hæc verba, vel cogitatione non exprimas, re tamen ipsâ ostendis; cum justitiæ Divinæ, & æternitatis poënarum tanquam non essent, contemptor DEum talem, tantumque audes offendere. Cur non perhorrescis adversus illum peccando insurgere; (In cujus manu sunt omnes fines terræ) tu ipse, tuaque omnia, & vita præsens, & æterna felicitas, tanquam ex filo librata pendent: verbo illi opus ut te conderet; verbo illi opus, ut te conditû destruat. Si quem tuum hostē in præcipitio suspensû ex fune

M teneres,

(*) Adphil. 3.

teneres; quæro? quid facturus esses, si te pergeret, ille laceffere, detestari, execrari, vitari tibi, felicitatemque omnem ablaturus, si posset, tu tuum, ô miserandum cæce peccator non vides, non sentis periculum, cum parâ imò graviora etiam adversus omnipotentem Deum, te tuamque vitam in momenta singulari sustentantem; tui minimè indigum, sibi que sufficientem audes. Quis furor? quæ amentia hæc? ô stultum consilium! adjicio ultrò, quod illum offendas DEum sumum atque unicuique tuum, omnisque creaturæ bonum, ex quo quicquid boni ulli subest creaturæ, tanquam Authore profluxit; à quo tanquam fonte hæc tenus omne bonum, quod possedisti, pro manavit. Hæc recolens ô peccator revertere & peccati gravitatem penitius recognosce commissaque deprecare, & committenda amittis detestare: revertere, dum adhuc tempus est ex toto corde ad misericordiarum Patrem, & dic: ô DEus meus, & omnia, quò peccata innumera peccata mea à te præceptis abij, quam execrando, & mihi periculoso certamine adversus benignitatem tuam mea malitia decertavisti. O immensa Majestas hæccine à creaturarum vilissima sustinere poteras? tuis ego tot, tantaque

in oculis in tam excelsi Regis præsentia patrare
 sum ausus, non revereri Authoritatem, non
 suspicere sapientiam, non æternitatem intue-
 ri, non formidare omnipotentiam, non am-
 plecti tam admirabilem bonitatem? (a) Tu ter-
 ribilis es, & quis resistet tibi? & quomodo te
 laceffere non sum veritus; tu es DEus, (b) qui
 glorificaris in Concilio Sanctorum: & quomo-
 do ego terræ pondus inutile, vilis vermiculus te
 contemnere non erubui? tu mandâsti, (c) Do-
 minum Deum tuum adorabis, & illi soli servies;
 & quomodo ego ingratum opus manuum tu-
 arum servire carni, mundo, & dæmoni ausus
 sum? (d) Tu Dominus scrutans cor, & probans
 renes; qui das unicuiq; juxta viam suam, & jux-
 ta fructum ad inventionum suarum. Et quo-
 modo in conspectu judicis mei, & quidem judi-
 cis severissimi, qui etiam (de quolibet verbo o-
 tioso, quod locuti fuerint homines, rationem
 exiget) tantâ impudentiâ delinquere non hor-
 rui? ô verè confusio nunc cooperuit faciem me-
 am, quia peccavi in tantum Dominum, &
 DEum meum; Sed Benedictus, & iterum Be-
 nedictus est Dominus, qui tamen inter hæc
 omnia adhuc amabilissimum misericordiæ suæ.

M 2

ocu-

(a) Psal. 79. (b) Psal. 88. (c) Deut. 6. (d) Jerem. 17. (e)

oculum non avertit à me. Gratia igitur sint
 immortales tibi Creatori meo, quod continue-
 ris creaturas, quæ faciunt omnes voluntates tu-
 as, ne me perderent, cum ego iniquissima crea-
 tura sanctissimæ voluntati tuæ refractariè resi-
 sterem. Gratia infinitæ tibi DEo Cœli, quod
 Angelos divinæ justitiæ ministros, qui con-
 sortes suos unius modo delicti reos præcipites
 in æternum infelicitatis barathrum dederunt;
 qui Adamum ob unius pomi esum Paradyso e-
 jecere, hucusque contineris, ne me ferirent,
 imò meæ adhuc eos custodiæ deputasti, mille-
 que vijs, ac suffragijs patrocinari jussisti. Gratia
 tibi DEus Dominator super omnem terræ crea-
 turā; quòd terrā dehiscere prohibueris, ne me in-
 utile pondus absorberet, ut olim Dathā, & Abirō
 murmurantes; quòd ignem de Cœlo non sub-
 miseris, qui me ut olim Sodomam, & Gomorre-
 ham obscæno igne flagrantes, consumpsisset;
 quòd aquæ non imperaveris, ut me velut refra-
 ctarios verbis tuis Ægyptios vorticibus suis in-
 volveret, & ad portas æternæ mortis trans-
 ferret. Verbo cum ego maleficijs, tu beneficijs
 mecum, ô bonitas inexhausta quodammodo de-
 certabas: (a) Verè misericordia Domini super
 omnia

(a) 2. Paralip. 5.

omnia opera ejus : Pudet, ô DEUS pudet peccâsse in tam bonū dominum; erravi, sicut ovis, quæ periit, reduc errantem, suscipe revertentem; non declinabo ampliùs à vijs tuis, mi DEUS! nusquàm ampliùs contemnam tuam Majestatem, nusquàm negligam tuam bonitatem. O DEUS, ne memineris iniquitatum mearum : sed anticipent me citò misericordiæ tuæ, inter quas absconde animam meam revertentem ad te, ô DEUS, & amor meus in æternum.

§. VIII.

Affectus Divi Augustini gravitatem peccati mortalis, ex ratione offensa, & ingratitude erga Divinam Majestatem detestantis.

EGO (a) filius ancillæ tuæ, qui me comendavi emanui tuæ, jam his meis pauperculis Confessionibus confitear tibi, liberator meus, toto corde meo, & recolam ad mentem meam omnia bona, quæ fecisti mihi à juventute mea, in omni vita mea, scio namque, quòd ingratitude multum tibi displiceat : quæ est radix totius mali spiritualis, & ventus quidam desiccans & urens; omne bonum obstruens, fontem divinæ misericordiæ tuæ super hominem, qua & mor-
tua

M 3

(a) D. Aug. in soliloquijs c. 18.